

Jakob Lorber napisal več kot deset tisoč rokopisnih strani

»Vstani, vzemi pisalo in piši!«

V letu 1800, ko sta se rodila pesnik France Prešeren in škof ter narodni preroditelj Anton Martin Slomšek, je zagledal luč sveta tudi Jakob Lorber, eden najbolj plodnih slovenskih, a še nemško pišočin književnikov. Njegov ustvarjalni profil je nekaj posebnega tudi v mednarodnih primerjavah; po skrivnostnem nareku je v petindvajsetih letih napisal štiriindvajset večinoma zelo obširnih del, v katerih posega v štiri prostorno-časovne dimenzije človeške preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, pa tudi v problematiko onstran teh razsežnosti. Takšen pristop mu je omogočila kombinacija idealistične filozofije in pretežno materialističnega znanstvenega pristopa, sam pa je pojasnjeval svoje pisanje kot zapis samo zanj slišnega nareka, pri katerem naj bi imel zgolj funkcijo zapisovalca.

Jakob Lorber se je rodil 22. julija leta 1800 v Kaniži pri Jarenini nad Mariborom. Oče Miha in mati Marija, rojena Tavčar, sta kmetovala, Jakob pa je imel še brata Miho, ki je postal pravnik, in Jožeta, ki se je preživljal kot učitelj, ter sestro Cilko. Doma in v širši vaški okolici se je govorilo slovensko. Oče je prijel za vsako delo, predvsem pa je bil cenjen kot vaški muzikant. Svojo glasbeno nadarjenost je prenesel tudi na sina, ki se je tako od mladega pa skoraj do smrti prebijal v glavnem z igranjem na razne inštrumente ter z glasbenim poukom. Kot violinist je nastopil v Milanski Scali, seznanil se je z vražjim goslačem Paganinijem in družil s skladateljem Franzem Schubertom.

Želji, da bi pridobil gimnazijsko znanje, zaradi skromnih razmer, v katerih je živel, ni mogel zadostiti, opravil je le šest razredov. Mnogo več znanja, kot bi

Sveto pismo je nadgradil tako, da je razširil zgoščena mesta ter dodal nova poglavja.

ga mogel pridobiti v šoli, je osvojil samouško. Do spoznanj, ki so daleč presegala takratno vednost povprečnega razumnika, pa se je prebil z lastnim ustvarjalnim razmišljanjem – in/ali s pomočjo svojega narekovalca, kateremu je pripisoval božanski izvor.

DESET TISOČ STRANI

Petnajsteja marca 1840 ob šesti uri zjutraj je Lorber zaslišal ukaz: »Vstani, vzemi pisalo in piši!« Storil je tako in je od svojega štiridesetega leta pa vse do smrti petindvajset let pozneje napisal več kot deset tisoč rokopisnih strani. Za življenja je dočakal le izid manjšega

Jakob Lorber

števíla svojih del, njegov celoten opus je prvič izšel leta 1879, petnajst let po njegovi smrti. Od takrat so Lorberjeve knjige pridobivale na popularnosti in doživele tudi deset ali več izdaj v nemškem originalu ter blizu dvajset prevodov v druge jezike.

Prevladuje ocena, da je doslej izšlo že več kot milijon Lorberjevih knjig. Največje zasluge za to gredo založbi Lorber Verlag v nemškem Bietigheimu-Bissingenu, odkoder se je razširilo tudi ustanavljanje in delovanje krožkov Lorberjevih ljubiteljev. Ti so poskrbeli tudi za izhajanje del drugih avtorjev, ki so študijsko in kritično obdelali Lorberjev knjižni opus in mu dodali biografske osvetlitve, ter nekatera dela drugih avtorjev, ki naj bi prav tako nastala po skrivnostnem nareku. Prvega Lorberjevih del smo dobili v slovenščini leta 1900, večji del njegovega opusa pa smo do naše sedanjosti pridobili po zaslugi založbe Aura in založnika Mirka Malešiča.

IZ MATERIALNE V DUHOVNO SFERO

Opus, kakršen je Lorberjev, izhaja iz primarnega besedila samega narekovalca, verjetno pa tudi iz sekundarnega besedila, pri katerem je imel zapisovalec do primarnega vira svobodnejši odnos (vsekakor pa njegov nadzor!), pa tudi iz raznih pomožnih, a z osnovnim sporočilom ujemaajočih se knjižnih virov. Lorberjev temeljni vir naj bi bila tako Biblija, razširjena z neposrednimi Kristusovimi dodatki. Na ta način naj bi nastalo besedilo, ki v najkrajšem možnem povzetku opisuje razvojno pot iz materialne v duhovno sfero, kar je temeljna usmeritev Kristusovega poslanstva.

Pri tem je sveto pismo nadgradil tako, da je razširil preskočena in zgoščena mesta ter dodal poglavja, ki v uradno priznanih svetopisemskih tekstih niso vsebovana. Tako na primer v svojem glavnem in najobširnejšem delu *Veliki evangelij po Janezu*, ki obsega skoraj polovico vsega Lorberjevega opusa, obravnava tri leta Jezusovega mladostnega učenja, o katerih v novi zavezi ni besede. Podobno velja za knjigo *Jezusova mladost*, imenovano tudi Jakobov evangelij, ki obravnava obdobje po tem, ko je Jožef vzel k sebi Marijo.

Seveda Rimskokatoliška cerkev obravnava takšna dela kot apokrifna in jih kot taka vsaj načelno zavrača. Odnos širše javnosti do Lorberja pa obsega celo paleto odnosov, od takšnih, ki nanj prisegajo, do nasprotnih, ki ga zavračajo. Tudi nacistični režim, nagnjen k obskurnemu, je imel do Lorberja dvojen pristop. Po eni strani mu je nasprotoval in je izdajatelj Lorberjevih del Otta Zluhana celo interniral v koncentracijsko taborišče. Po drugi strani pa je iz Lorberjevih besedil trgal citate, ki naj bi podpirali zloglasno rasistično teorijo.

Ostra kritika je pri Lorberjevih nasprotnikih še vedno prisotna in išče navedbe, ki naj bi bile v neskladju s sicer izpričano avtorjevo visoko etično držo – na primer v odnosu do Judov ali žensk. S tega gledišča so nujni pozorno odkrivanje ter branje in razlaga morebitnih Lorberjevih spornih navedb, kot to velja za vse druge vire. Zaradi naraščajoče časovne oddaljenosti Lorberjevih del in naše spremenjene občutljivosti se, tako kot pri uradni verziji svetega pisma, način našega branja in njegovo razumevanje lahko temeljito spreminjata.

PREROK

Ni pa takšnih pomislov pri sicer za večino bralstva najbolj zanimivih Lorberjevih napovedih, zaradi katerih ga pogosto imenujejo tudi vidca ali preroka. Tako se je ukvarjal zlasti z astronomijo. Štiri leta pred dejanskim odkritjem

Knjižica (izšla je pri ARA založbi in je na voljo na Misteriji.si po 14,90 €) navaja, kaj je Jakob Lorber zapisal o zgradbi vesolja in potrditve sodobne astronomije, zanimiv je njegov zapis o atomih in snovnih delcih, o dvojnosti svetlobe, zmotah materialistične znanosti. Napoveduje ekološke katastrofe. Opisuje, kako razlikujemo pravega od lažnega preroka ...

je napovedal odkritje planeta Neptuna. Trdil je, da naša Mlečna cesta ni edina galaksija, ampak jih je na milijarde – to so dokazali šele v dvajsetem stoletju.

Kot v makrokozmosu je imel napredne poglede tudi v mikrokozmosu. Snov, ki naj bi bila po njegovem le materializacija božje ideje, je doživljal v njenem celovitem sestavu, vključno s šele več kot sto let pozneje odkritimi in dokazanimi podatomskimi delci. Opisal je mezon in je njegovo majhnost ter kratkotrajnost opisal na trilijoninko natančno. Domiselno je pojasnjeval bistvo težnosti, magnetizma in elektrike ter je tako pisal tudi o »etru«.

Za svetlobo je napredno trdil, da je dvojnega, korpuskularnega in valovne-

Štiri leta pred dejanskim odkritjem je napovedal odkritje planeta Neptuna.

ga značaja, kar je fizika dokončno potrdila šele leta 1925. Nova spoznanja je dodal tudi v kemiji. Tvorbo anorganskih in organskih spojin je pojasnjeval z afinitetami elementov do spajanja in je tako razložil tudi nekatere biokemijske procese.

Zelo konkreten je bil v tehniki, kjer je poleg drugega napovedal uporabo visokih tlakov za doseganje nizkih temperatur in spremembo agregatnih stanj. Napovedal je tudi kot puščico hiter kopenski promet ter čezoceanski letalski promet in radijske zveze.

ZDRAVILSKI NAMENI

Lorber je pisal o botaniki, zoologiji in anatomiji ter fiziologiji človeka. To znanje je uporabljal v zdravilskih namene. Opozarjal je, da vodi v bolezni neravnotežje med duševnim in psihičnim stanjem človeka. Pol stoletja pred Freudom je postavil osnove globinske psihoterapije. Ukvarjal se je s parapsihologijo in področji, ki so še sedaj šele na začetku modernega razvoja (hipnoza, trans, katelepsija, psihokineza, medijstvo, jasnovidnost, telepatija).

Zemljo je opisoval kot orjaški organizem, opisal je glavna geološka obdobja in sestav zemeljske notranjosti. Šest svetopisemskih dni pri stvarjenju sveta in življenja je razlagal kot šest obdobji, od katerih je vsako trajalo »mnogo milijonov let«. V tem je bil Darwinov predhodnik. Človeški predniki so se po njegovi interpretaciji pojavili šele v petem obdobju kot »bitja brez svobodne volje« in »z živalskimi nagoni«. Njihov kulturni razvoj je trajal še »zelo veliko milijonov let«.

Lorber je naposled izoblikoval projekt utopične družbe, ki naj bi – na Zemlji ali zunaj nje, vsekakor pa ob podpori strogim etičnim načelom zavezane vrhunske tehnologije – živela izrazito poduhovljeno življenje. V nasprotnem primeru, pri prevladi materialistične miselnosti in splošni degradaciji okolja, preti civilizaciji nazadovanje in uničenje.

Sandi Sitar